

בבית המשפט העליון

רע"א 1422/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקש: משה מליק

נגד

המשיב: אמיר טבעון

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
ירושלים (כ"ב השופט ר' יעקובי), מיום 18.01.2018, בהפ"ב
8631-04-17

בשם המבקש: עו"ד עז אלדד

בשם המשיב: עו"ד אורן וינברג

פסק-דין

לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כ"ב'
השופט ר' יעקובי) מיום 18.1.2018 בהפ"ב 8361-04-17 והפ"ב 51408-04-17,
במסגרתו נדחו בקשות לאישור ולביטול פסק בוררות שניתן על ידי בית דין צדק שע"י
כולל בית אוהבי תורה.

הרקע לבקשה

1. בין הצדדים נתגלע סכסוך בקשר להלוואות שהעניק המבקש למשיב. בהתאם
לשטר בוררות עליו חתמו הצדדים, התקיים הליך בוררות לפני מותב של שלושה
בוררים של "בית דין צדק שע"י כולל בית אוהבי תורה" בבית שמש (להלן: הבוררים).
ביום 1.6.2011 ניתן פסק בוררות בסכסוך (להלן: פסק הבוררות המקורי) בו נקבע כי:

"א) טענות הנתבע [המשיב] שהוא פטור מלשלם מחמת
הנזקים וגרם נזק, נדחו.
ב) מאחר שהוזמן להמשך דיון ולא בא, ניתן בזה התר
לתובע [המבקש] לתובעו בכל מקום שירצה".

2. בשנת 2017 פנה המשיב בשנית לבוררים ובעקבות פנייתו ניתנה ביום
14.3.2017 "הבהרת פסק דין מיום כ"א אייר תשע"א" (להלן: הודעת ההבהרה).

במסגרת הודעת ההבהרה פורטו הסכומים שנפסקו, לכאורה, בפסק הבוררות המקורי לטובת המבקש.

3. ביום 4.4.2017 הגיש המבקש תובענה לבית המשפט המחוזי במסגרתה ביקש את אישורם של פסק הבוררות המקורי ושל הודעת ההבהרה. ביום 30.4.2017 הגיש המשיב תובענה במסגרתה ביקש כי בית המשפט יבטל את פסק הבוררות המקורי. הדיון בשתי התובענות אוחד.

4. במהלך דיון קדם משפט שנערך ביום 30.11.2017 הגיעו הצדדים להסכמה הדיונית הנ"ל (להלן: ההסכמה הדיונית):

“מוסכם להקדים את השאלה אם הבוררים היו מוסמכים בשנת 2017 לבצע את מה שביצעו לאחר פסק הבוררות משנת 2011. מוסכם שלעניין זה תבוא הכרעה על יסוד מכלול מה שהוגש עד כה, לרבות הטענות שהועלו לגבי הגשת מסמכים שלא כדין או העדר תצהירים וכל מה שעלה, בתוספת אפשרות למליק להשלים טיעון עד 10.12.2017 ולטבעון זכות להשלים טיעון עד 10.1.2018. למקרה שההליכים לא יסתיימו בהכרעה שתבוא עתה, שומרים הצדדים על כל הזכויות והטענות לגבי כל מה שעלה עד כה וכל מה שימצאו לנכון”
[ההדגשה הוספה – ד.מ.]

להסכמה דיונית זו ניתן תוקף של החלטה.

5. ואכן בהמשך להסכמה הדיונית, פסק בית המשפט כי הודעת ההבהרה ניתנה ללא סמכות. בית המשפט ציין בהכרעתו כי סעיף 22 לחוק הבוררות, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק הבוררות) קובע את סוגי הליקויים בפסק הבוררות אותם מוסמך בורר לתקן. בענייננו, נפסק כי הודעת ההבהרה כללה קביעות אופרטיביות ואינה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 22 לחוק הבוררות. בנוסף, המשיב התנגד בתוקף להענקת סמכות מחודשת לבוררים לדון בסכסוך ועל כן נדחתה גם טענת המבקש כי הבוררים קנו סמכות מכוח הסכמת המשיב.

6. לאחר שהכריע בשאלה בדבר סמכותם של הבוררים ליתן את פסק הבוררות המשלים, המשיך בית המשפט ומחק את התובענות, תוך שציין כי הצדדים רשאים לנקוט הליכים חדשים ועדכניים. הטעם למחיקת התובענות היה מסקנת בית המשפט כי אין מקום להיעתר לבקשת הביטול, שהוגשה בחלוף זמן רב מהמועד הקבוע בחוק, וכי

פסק הבוררות המקורי "אינו פסק הראוי לשמו והוא לאו בר מימוש" (פסקה 25 לפסק הדין).

7. במסגרת הבקשה שלפני, טוען המבקש כי בהתאם להסכמה הדיונית היה על בית המשפט ליתן לצדדים אפשרות לטעון בקשר לאישורו או ביטולו של פסק הבוררות המקורי. כן נטען, כי משעה שדחה בית המשפט את הבקשה לביטול שהגיש המשיב, היה עליו לאשרו בהתאם להוראת סעיף 28 לחוק הבוררות. עוד טוען המבקש כי שגה בית המשפט כאשר קבע כי הודעת ההבהרה ניתנה בחוסר סמכות. ביום 15.4.2018 התקבלה תשובתו של המשיב לבקשה. התשובה התמקדה בשאלת תוקפה של הודעת ההבהרה אך לא כללה התייחסות לטענת המבקש בקשר לאישורו של פסק הבוררות המקורי, מלבד טענה כי פסק הבוררות המקורי אינו ישים ועל כן אין לאשרו.

דיון והכרעה

8. החלטתי לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור על פיה ולקבל את הערעור באופן חלקי. ראשית יובהר, כי לא מצאתי כל פגם בקביעתו של בית המשפט המחוזי כי הודעת ההבהרה ניתנה בחוסר סמכות ואין לה כל תוקף.

9. לצד זאת, נדמה כי לא היה מקום להכריע בבקשות לאישור וביטול פסק הבוררות המקורי בלא שניתן לצדדים לטעון בנושא, בניגוד להסכמה הדיונית שביניהם. עוד אציין, כי התשתית שהניח בית המשפט בחלק זה של פסק דינו לא הייתה ברורה דיה, וטעונה ליבון נוסף (ראו, למשל: רע"א 6903/17 עו"ד איתן ארז נ' פרץ (25.10.2017); רע"א 290/15 ברנד פור יו בע"מ נ' רמי לוי שיווק השקמה בע"מ (8.12.2015)). לפיכך, דין הערעור להתקבל, במובן זה שהתיק יוחזר לבית המשפט המחוזי, והצדדים יוכלו לטעון לעניין אישור וביטול פסק הבוררות המקורי. למען הסר ספק אבהיר, כי אין בעצם קבלת הערעור בעניין זה כדי להביע דעה לגבי טענת המבקש לגופה, ובית המשפט המחוזי יכריע בדבר כחוכמתו.

10. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור מתקבלת בחלקה, כמפורט לעיל. אין צו להוצאות.

ניתן היום, ז' בסיון התשע"ח (21.5.2018).

ש ו פ ט